

HÅLOG
ALAND
TEATER

EUGENE O'NEILL

Lang dags ferd mot natt

Til nordnorsk ved Ragnar Olsen

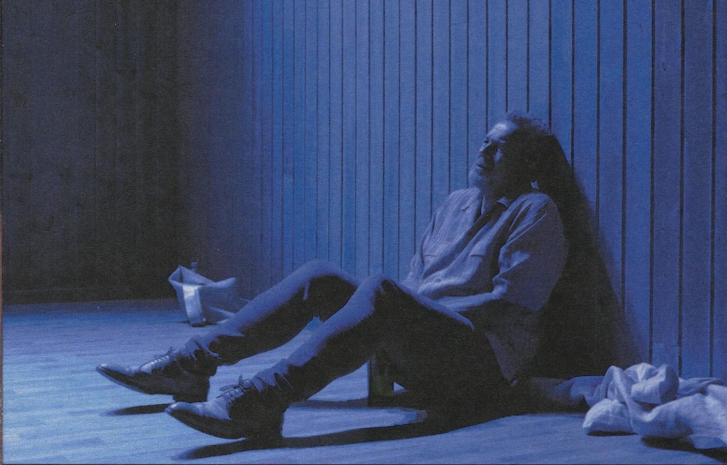
Eugene O' Neill

Eugene O' Neill ble født i New York i 1888. De første årene av hans liv var Eugene og moren med faren på turné i Amerika. Han ervervet dyrebar kunnskap om teater allerede fra barnsben av, samt en tendens til å trekke seg inn i sin egen fantasiverden.

O' Neill betraktes ofte som den fremste av de amerikanske dramatikerne. Han har vunnet Nobelprisen i litteratur samt Pulitzerprisen for tre av sine stykker. Han eksperimenterte med nærmest alle moderne former og teknikker i sin dramatik: Naturalisme, symbolisme, ekspresjonisme, maske, myter og bevissthetsstrøm. Han bearbeidet også kontroversielle temaer, som fleretniske ekteskap, likestilling mellom kjønnene og materialismens hold i den amerikanske kulturen.

I Lang dags ferd mot natt er formen mer sparsommelig, den er rå og uten teatrale effekter. Det er ikke samfunnet som er O' Neills primære anliggende. Det er menneskets maktesløshet og psykologiske avhengighet av sin bakgrunn og omgivelser. På grunn av stykkets selvbiografiske karakter ønsket ikke O' Neill at det skulle publiseres eller spilles før 25 år etter hans død. Hans kone trosset imidlertid dette ønsket og forestillingen hadde verdenspremiere i 1956, tre år etter hans død. Stykket ble belønnet med Pulitzer i 1957.

En personlig beretning blir et dramatisk mesterverk

Å skrive et stykke som omhandler ens egen familie, hvor misbruk og dysfunksjonell kommunikasjon hersker, og å gjøre det så rått, så dønn oppriktig og innsiktsfullt - det er det som gjør Lang dags ferd mot natt til den klassikeren den er.

Eugene O' Neills egen livshistorie, hans mors kamp med morfinavhengighet og hans egen kamp med alkoholisme og abrupte liv, gjør at stykket speiler en virkelighet mange kan gjenkjenne. Hvem kan bedre beskrive misbrukets spiral med en slik kunnskap og kraft enn en som har kjent den på sin egen kropp?

I tilnærmingen til teksten har vi valgt å fokusere på hvordan misbruket og medavhengighetens mønster gjennomsyrrer alle forhold i familien. Det er spindelvevet familien Tyrone sitter fast i som først interesserte meg. Tolkningen retter blikket mot misbrukets anatomi, dens virkning på misbrukeren og de andre omkring den. De som også blir syke av medavhengighet. Alkoholisme og medavhengighet hadde ikke engang fått navn da stykket ble skrevet. I dag er fortsatt sykdommene tabubelagte og kan vokse i det skjulte.

Misbruk og avhengighet er drivkraften i stykket. Alle er rammet og alle bærer preg av hverandres misbruk. Det vil si at all kommunikasjon, det være seg i det stille eller i det sagte, er forkvaklet med løgner, manipulasjon og fordeling av skyld. Familien Tyrone sitter fast i spindelvevet og når én rører seg påvirker det alle.

I hjertet av stykket gjemmer det seg en sorg så stor at den nesten ikke kan beskrives med ord. En hemmelighet som truer hele familiens eksistens. Det var den som utløste det opprinnelige misbruket, triggeren som den kalles. Nå står familien overfor en ny katastrofe, fortiden trer i kraft, blir til nåtid og bestemmer fremtiden. Spiralen er satt i gang.

— Regissør Egill Pálsson

Publikumstjenesten

Lang dags ferd mot natt : Eugene O

23g051521

KUNSTNERISK TEAM

Regissør Egill Pálsson

Scenograf Martin Eriksson

Lysdesigner Jon H Paulsen

Dramaturg Kjersti Gulliksrud

MEDVIRKENDE

James Tyrone Ketil Høegh

Mary Cavan Tyrone - hans kone Guri Johnson

James Tyrone JR. - deres eldre sønn Kim Jøran Olsen

Edmund Tyrone - deres yngre sønn Sindre Arder Skildheim

PRODUKSJON

Inspisient Hilde Mikkelsen Storseth og Elisabeth Lyng

Scenemester Stein Eliassen

Sufflør Elisabeth Lyng

Rekvisitør Paul Albert Dzur

Lydtekniker Aske Bergenhammer Hoeg

Maskør Erika Brathole

Kostymeansvarlig Liv Henriksen

Kostymemaker Gry Norberg

Verksteder Bjørn-Hugo Nilsen, Kenneth Johansen, Ane Elene Johansen

Stillverk Dagfinn Karlsen

TAKK TIL

Astrid Eriksen - Losen Lavterskelsenter

Tone Sedolfsen og Ellen Marie Nilsen fra Rask rushjelp - Losen lavterskelsenter

Anne Sørensen - Crux

Nina Rossing - Kafé X

Deltakere fra Kafé X, Crux og Losen Lavterskelsenter

Trond Nergård Bjerke

Foto Knut Aaserud

Illustrasjon Liv Ragnhild Kjellman

Sindre Arder Skildheim inngår i vårt talentprogram som er støttet av Talent Norge og SpareBank 1 Samfunnsløftet.

Talent Norge

SAMFUNNSLØFTET

SpareBank 1 Nord-Norge